

वसंतदादा पार्टील प्रतिष्ठानचे
गुरुवर्य सदानंद महाराज कला व वाणिज्य महाविद्यालय
कोंढवा बु., पुणे - ४८

“ गांधी विचार प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम ”

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. महात्मा गांधीच्या जीवन-संघर्षाच्या विविध पैलूंचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
२. महात्मा गांधीच्या विचारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
३. आतल्या काळातही महात्मा गांधींचे विचार कसे उपयुक्त व मार्गदर्शक आलेत याचे विश्लेषण करणे करणे.
४. गांधी विचारांच्या माध्यमातून नैतिक, आध्यात्मिक आणि सामूहिक प्रगतीचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून देणे.
५. अहिंसा, सहकार, विश्वमन वृत्ती, अर्पाग्रह यामागच्या गांधीजींनी मांडलेल्या विविध तत्वांची ओळख करून देणे, त्यांचे महत्त्व पटवून देणे.
६. अहिंसा, सहकार, विश्वमन वृत्ती, अर्पाग्रह यामागच्या गांधीजींनी मांडलेल्या विविध तत्वांचे व्यक्तिगत व सामाजिक जीवनात आचरण करण्याविषयी मनोभूमिका निर्माण करणे.

अभ्यासक्रम
एकूण ३० तासिका
माध्यम - मराठी

म. गांधी आणि पंचायतराज

एकूण १० तासिका

- १) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील पंचायती
- २) ग्रामसुधारणेची चळवळ
- ३) ग्रामस्वराज्य

म. गांधी आणि समाजविकास कार्यक्रम

एकूण १० तासिका

- १) जातीय ऐक्य आणि अस्मृश्यता निवारण
- २) प्रौढ आणि स्त्री शिक्षण
- ३) आरोग्य आणि स्वच्छतेचे महत्त्व

म. गांधी आणि आधुनिक भारत

एकूण १० तासिका

- १) स्वदेशी आणि खादी
- २) सत्याग्रह - आत्मबल
- ३) आर्थिक समानता

अध्ययन पद्धती

- १) नियमित तासिका
- २) माहितीपट
- ३) तज्ज्ञांची व्याख्याने
- ४) गांधी केंद्र अथवा गांधी आश्रमास भेट

मूल्यापन पद्धती

- १) एका वाक्यातील प्रश्नांचा आधातिल परीक्षा - १० गुण
- २) विविध उपक्रमातील सहभाग - २० गुण
- ३) गृहपाठ - २० गुण

संदर्भ ग्रंथ :

- १) लुईस फिश्चर (लेखक), व्ही. आर. जोगळेकर (भाषांतर) : महात्मा गांधी : जीवन आणि कार्यकाळ
- २) सुरेश द्वादशीवार, गांधीजी आणि न्याचे टीकाकार

Dhambre
समन्वयक
(डा. दीपक कांतळे)

Rawal
विभागप्रमुख

Rawal
प्राचार्य

संसाधन पार्टील प्रतिष्ठानचे
गुरुदत्त संदानंद महाराज कला व व्यापिक महाविद्यालय
कोडा व पु. पुणे-४११०४८